

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การดำเนินการกรณีสหกรณ์ได้รับความเสียหาย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๓/ ว.๕๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ให้ข้อแนะนำวิธีการปฏิบัติแก่สหกรณ์ กรณีสหกรณ์ได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากกรรมการ สมาชิก พนักงานหรือลูกจ้างของสหกรณ์กระทำการทุจริต ในส่วนความผิดทางอาญา สหกรณ์ต้องมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้แทนของสหกรณ์ไปร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้าเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของสหกรณ์ซึ่งมิใช่การทุจริต สหกรณ์ต้องดำเนินการให้ผู้รับผิดชอบทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้เป็นหลักฐานทันที พร้อมทั้งจัดหาหลักประกันให้คุ้มกับหนี้ด้วย ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาเห็นว่า ความผิดที่เกิดจากการทุจริตที่สหกรณ์ตกเป็นผู้เสียหายจะเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับเอกสารก็ดี นอกจากจะปรากฏเป็นความผิดทางอาญาแล้วสหกรณ์ยังได้รับความเสียหายในทางแพ่งด้วย เพราะสหกรณ์ต้องสูญเสียเงินหรือทรัพย์สินอื่นไป สหกรณ์สามารถเรียกร้องเอาเงินหรือทรัพย์สินอื่นเหล่านั้นจากผู้กระทำผิดได้ กับทั้งยังเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนได้อีกส่วนหนึ่งด้วย แม้ว่าการดำเนินคดีพนักงานอัยการจะฟ้องเป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญาและพนักงานอัยการเรียกทรัพย์สิน หรือราคาของทรัพย์สินแทนสหกรณ์ด้วย ซึ่งสหกรณ์จะได้รับทรัพย์สินส่วนที่เสียหายคืนจากจำเลยเมื่อศาลมีคำพิพากษาในคดีอาญาแล้วก็ตาม แต่การได้รับทรัพย์สินคืนนั้นอาจมีความล่าช้าไม่ทันการ และไม่อาจเรียกดอกเบี้ยได้ หรือหากสหกรณ์แพ้ความในคดีอาญาก็อาจจะไม่ได้รับชดเชยค่าเสียหาย ประกอบกับการกระทำการทุจริตที่ผ่านมามีแนวโน้มสหกรณ์สูญเสียเงินหรือทรัพย์สินอื่น ในแต่ละครั้งมีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์สามารถได้รับชำระคืนความสูญเสียดังกล่าว โดยรวดเร็วขึ้น สมควรแนะนำให้สหกรณ์ดำเนินการกับผู้ทุจริต ดังนี้

๑. ให้สหกรณ์ร้องทุกข์ตามนัยแห่งหนังสือที่อ้างถึงดังกล่าวโดยอาจร้องทุกข์ด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้

๒. เมื่อได้ร้องทุกข์แล้ว หากการทุจริตนั้นเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายมีมูลค่ามากพอสมควร ให้สหกรณ์รวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิด ทั้งพยานเอกสาร พยานวัตถุ และพยานบุคคล ให้สมบูรณ์ และนำไปปรึกษาสำนักงานอัยการจังหวัด หรือฝ่ายนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ ก่อนที่จะว่าจ้างทนายความเพื่อดำเนินคดีส่วนแพ่ง

๒.๑ ความเสียหายที่เกิดจากคณะกรรมการ สมาชิก หรือบุคคลอื่นให้ฟ้องฐานละเมิดที่ศาลจังหวัดหรือศาลแขวง แล้วแต่กรณี อายุความในการฟ้องคดีละเมิดต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่สหกรณ์รู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าสินไหมทดแทน

๒.๒ ความเสียหายที่เกิดจากผู้จัดการหรือพนักงานของสหกรณ์ให้ฟ้องฐานผิดสัญญาจ้างแรงงานที่ศาลแรงงาน อายุความในการฟ้อง กรณีนี้มีกำหนดสิบปี

๓. สหกรณ์ที่ได้รับความเสียหายที่มีมิใช่เหตุมาจากการทุจริต หากการทำหนังสือรับสภาพหนี้มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะไม่เป็นผลดีต่อสหกรณ์ หรือไม่คุ้มกับความเสียหายที่สหกรณ์ได้รับ ควรให้สหกรณ์ดำเนินการในส่วนแพ่งตามข้อ ๒

๔. เมื่อสหกรณ์ได้รับความเสียหาย ซึ่งสหกรณ์อาจดำเนินคดีอาญาหรือคดีแพ่งได้ ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีในเวลาอันควร ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ผู้รับผิดชอบนั้น รายงานไปยังสหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ตามนัยแห่งกฎหมายสหกรณ์ และการดำเนินการเช่นว่านี้ต้องอยู่ภายในอายุความของคดีแต่ละเรื่องด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดทราบ และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ที่มีหน้าที่รับผิดชอบแนะนำแก่สหกรณ์ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วัลลภ วิทยประพัฒน์
(นายวัลลภ วิทยประพัฒน์)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๐๗๔๔
โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๐๗๔